

УДК 613.2:613.25

ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ОСІБ ЛІТНЬОГО ВІКУ З ОЗНАКАМИ ОЖИРІННЯ

Р.Б. Єзерська¹, О.М. Абрамчук²

^{1,2}Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, вул. Потапова 9, м. Луцьк, Україна, 43000.

Актуальність даного дослідження не викликає сумнівів так як відомо, що ожиріння є однією з найбільш важливих проблем для сотень мільйонів людей і суспільства загалом у зв'язку з високою поширеністю його в більшості країн світу та ранньою інвалідизацією цієї категорії пацієнтів [5]. В усьому світі, особливо в індустріально розвинутих країнах, швидко зростає відсоток населення з різними ступенями ожиріння, що набуває на сьогоднішній день характеру неінфекційної пандемії. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) близько 1,7 млрд людей мають надлишкову масу тіла або ожиріння [2, 4]. Відомо, що порушення обміну ліпідів пов'язані з багатьма станами, найбільш поширеними серед яких є ожиріння, метаболічний синдром, атеросклероз та ін. Тому, метою даної роботи було вивчення кількісних змін показників ліпідного профілю крові у осіб літнього віку з ознаками ожиріння, що проживають в Ківерцівському районі Волинської області, враховуючи статевий та віковий аспекти. У дослідження взяло участь 102 людини (жінки віком 56 - 74 роки – та чоловіки віком 61 - 74 роки), що мали ожиріння різного ступеня. Усі обстежувані були поділені на три групи, залежно від стадії ожиріння: I група – з ожирінням I стадії (40 осіб), II група – з ожирінням II стадії (36 осіб), III група – з ожирінням III стадії (26 осіб), крім того I, II, III групи були поділені за статтю. Збір крові обстежуваних проводився натще, о восьмій годині ранку за загальноприйнятим методом. Для визначення конкретних показників крові використовувалися відповідні уніфіковані методи [1]. Статистична обробка результатів проводилась з використанням програми "Ms Excel 2010". Отримані результати оброблялись методами варіаційної статистики з використанням t-критерію Ст'юдента [3].

Результати наших досліджень показали, що у чоловіків з ожирінням першого ступеня рівень тригліцеридів був дещо вищим, ніж у жінок. У осіб другої досліджуваної групи показники рівня тригліцеридів у обох статей майже не відрізнялись. Слід відмітити, що у чоловіків та жінок з I та II стадією ожиріння рівень тригліцеролів у крові відповідав нормальним значенням. У осіб третьої групи спостерігався розвиток гіпертригліцеридемії як у осіб чоловічої, так і в осіб жіночої статі, однак, достовірних відмінностей не виявлено. Результати отриманих ліпідограм вказували на те, що рівень загального холестеролу у перших двох досліджуваних групах у чоловіків був дещо нижчий ніж у жінок. У осіб з ожирінням першого ступеня рівень холестеролу знаходився в межах норми, чоловіки та жінки другої групи характеризувались підвищеним вмістом холестеролу у крові. У третій досліджуваній групі показники рівня холестеролу в обох статей значно перевищували нормальні значення. Результати наших досліджень показали, що рівень ліпопротеїдів низької щільності у чоловіків усіх досліджуваних груп дещо вищі, ніж у жінок. Проте, ці показники у першій і другій досліджуваних групах у осіб обох статей не перевищували нормальних значень. У осіб третьої групи показники ліпопротеїдів низької щільності були помітно вищі порівняно з контрольними значеннями. З отриманих результатів видно, що рівень ЛПВЩ у першій досліджуваній групі у обох статей не відрізнялися. У третій досліджуваній групі показники у чоловіків були дещо нижчі, ніж у жінок. Показано, що підвищення рівня фракції ліпопротеїдів низької щільності та зменшення вмісту ліпопротеїдів високої щільності не завжди супроводжувалось

суттєвими змінами рівня загального холестеролу в крові.

Виходячи з того, що коефіцієнт атерогенності відображає баланс так званого «хорошого» холестеролу та загального холестеролу, що у майбутньому може перейти у зв'язаний стан (ліпопротеїди низької щільності) і являє собою їх пропорційне співвідношення ми визначали коефіцієнт атерогенності за загальноприйнятою формулою [1]. На сьогоднішній день, це найбільш точний показник стану ліпідного обміну в організмі та оцінки ризику виникнення атеросклерозу та інших патологій. У першій досліджуваній групі коефіцієнти атерогенності у чоловіків та жінок були вищі нормальних значень, отже у першій досліджуваній групі ризик розвитку атеросклерозу помірний. У другій досліджуваній групі ризик розвитку атеросклерозу високий. У осіб третьої досліджуваної групи коефіцієнт атерогенності значно перевищує норму у обох статей і ризик розвитку атеросклерозу вкрай високий. Доведено, що підвищення вмісту всіх ліпідних фракцій в крові і особливо холестеролу і ліпопротеїдів низької щільності у хворих зі значними ступенями ожиріння пов'язане з більшою частотою випадків атеросклерозу у них.

Література

1. Камышникова В.С. Карманный справочник по диагностическим тестам / В.С. Камышникова - М. : МЕДпресс-информ, 2004. - 464 с.
2. Комаров Ф.И. Биохимические исследования в клинике / Ф.И. Комаров // М. : Медпресс-информ, 2003. – 168 с.
3. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич – Киев : Морион, 2000. – 320 с.
4. Колодин В.С. Взаимосвязь величины избыточной массы тела с концентрацией холестерина, триглицеридов крови и уровнем основных гормонов, регулирующих липидный обмен у здоровых мужчин 30 - 50 лет / В.С. Колодин, В.А. Гасилин, Баранов / Терап. архив. - 1986 - № 12. - с. 24 - 27.
5. Харченко Н.В., Анохіна С.В., Бойко С.В. Нові підходи до корекції порушень ліпідного обміну у хворих з метаболічним синдромом / Сучасна гастроентерологія. - 2006. - № 1 (27). - с. 36 - 39.